

MUZEJSKI VJESNIK 8

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE
(Bjelovar, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Stručni kolegij Muzeja grada Koprivnice
Odgovorni urednik: Franjo Horvatić
Urednik, lektura i korektura: Zorko Marković
Tehnički urednik: Marijan Špoljar

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Za sadržaj priloga odgovaraju autori.

NAKLADNIK

Centar za kulturu Koprivnica, OOUR Muzej grada Koprivnice

ZA NAKLADNIKA

Franjo Horvatić

TISAK

SOUR »PODRAVKA«, OOUR Koprivnička tiskara, 1985.

SADRŽAJ

MUZEJSKA PREZENTACIJA	1
Franjo Horvatić – Problemi muzejske prezentacije	3
Darko Sačić – O muzejskoj prezentaciji	4
Marina Šimek – Mogućnost prezentacije budućeg stalnog postava arheološkog odjela	5
Marijan Špoljar – Izazovi prezentacije	9
MUZEOLŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA	12
Jasna Tomičić – Jubilej Gradskog muzeja Varaždin	13
Goran Jakovljević – O osnivanju Gradskog muzeja u Bjelovaru	16
Vladimir Kalšan – 30 godina Muzeja Međimurja – Čakovec	18
Rastko Pražić – 25 godina rada Muzeja Moslavine u Kutini	20
Marina Šimek – Metode vođenja dijateke arheološkog odjela GMV	23
ARHEOLOGIJA	25
Željko Tomičić – Sumarni osvrt na rezultate arheoloških istraživanja prostora Međimurja u razdoblju od 1972. do 1982. godine (II)	26
Mladen Medar – Arheološko-antropološki nalaz iz okolice Bjelovara	37
Zorko Marković – Nekoliko nalaza iz Vinče u Muzeju grada Koprivnice	38
Božidar Gerić – Probno iskapanje lasinjskog naselja na lokalitetu »Dolina« kod Ždralova	41
Zoran Homen – Prilog proučavanju lasinjskih keramičkih bočica	44
Mladen Medar – Bilješka o nalazu lasinjske kulture u Bjelovaru	47
Zorko Marković – Još o nalazima s Raićevog brega kod Srdinca	49
Josip Vidović – Goričan 1984. (preliminarni izvještaj)	53
Josip Vidović – Sondažno istraživanje skupine tumula kod Donjeg Mihaljevca u Međimurju 1984. godine (preliminarni izvještaj)	55
Željko Tomičić – Skupni nalaz ranosrednjovjekovnog novca 12. i 13. st. iz Čakovca	57
Željko Tomičić – Ranosrednjovjekovno groblje na redove u Juraju u Trnju	59
Željko Tomičić – Gradišće kod Nedelišća – rezultati pokusnih istraživanja	61
Željko Tomičić – Rezultati pokusnih arheoloških istraživanja kraj Dvorišća u Međimurju	63
UMJETNOST	65
Tomislav Đurić – Pavlinski ljetnikovac na Veternici	66
Dragutin Feletar – Inovacije jednog »Prstena«	69
Marijan Špoljar – Tri mlada koprivnička umjetnika	70
ETNOLOGIJA	75
Libuše Kašpar – Etnološka bibliografija novinskih članaka (II)	76

VIJESTI	80
Stjepan Hajduk – Zaštitni radovi na »Fantekovoj hiži«	81
Ljubica Ramušćak – Seminar o folklornom plesu u Međimurju	83
Zorko Marković – Aktivnost Povijesnog društva Koprivnica u 1984. godini	83
Dragutin Feletar – »Podravski zbornik« kao primjer	85
Dragutin Feletar – Monografija koja obavezuje	86
AKCIJE	88

MUZEOLOŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA

Jeđut, Juraj Lajtman, Petar Uzelac, Ivan Hampamer, Stjepan Jug i Aleksandar Schulteis. Ladislav Kronast je za predsjednika Savjeta izabran i 1960. i 1962. godine, a Mijo Pospiš 1964. godine.

Odlukom organa upravljanja od 19. studenog 1966. godine Gradski muzej Čakovec integrirao se u Radničko sveučilište Čakovec, u kojem je djelovao kao radna jedinica. 22. rujna 1967. godine promijenio je ime u Muzej Međimurja – Čakovec. Referendumom održanim 5. svibnja 1971. godine Muzej Međimurja Čakovec se odvojio od Radničkog sveučilišta, a od 1. srpnja 1971. odlukom Skupštine općine Čakovec, započeo je rad kao samostalna radna organizacija.

Tokom šezdesetih godina Muzej Međimurja – Čakovec postepeno je osvajao prostore u palači Starog grada što je otvorilo proces kompleksnijeg rješavanja stalnog muzejskog postava, i pratećih muzejskih sadržaja. Po osamostaljenju, velikim razumijevanjem osnivača, Skupštine općine Čakovec, prišlo se kadrovskom, stručnom, ekipiranju Muzeja Međimurja – Čakovec. Umjesto Vladimira Kapuna 1. veljače 1972. godine direktorom Muzeja imenovan je Željko Tomičić, arheolog, a još 1968. godine kao kustos Etnografskog odjela, Likovne galerije i Izložbenog salona zaposlila se Ljubica Ramušćak. Kulturno-povijesni odjel vodila je najprije Maja Pušić, a 1974. godine preuzela ga je Vladimira Pavić. U isto vrijeme umjesto Stjepana Leinera na radnom mjestu preparatora zaposlen je Branimir Šimek. Odjel narodne revolucije 1976. godine preuzeo je Vladimir Kalšan, a prethistorijsku zbirku Arheološkog odjela 1977. godine Josip Vidović. Iste godine oformljena je Memorijalna zbirka Ladislava Kralja Međimurca u njegovoj rodnoj kući koju od samog početka vodi Priska Kulčar.

Danas Muzej Međimurja – Čakovec ima Arheološki odjel, Kulturno-povijesni odjel, Etnografski odjel, Odjel narodne revolucije, Likovnu galeriju, Izložbeni salon, Afričku lovačku zbirku dr. Zdravka Pečara, Memorijalnu zbirku Josipa Slavenskog, Memorijalnu zbirku Ladislava Kralja Međimurca i Područnu muzejsku zbirku u Štrigovi.

Rastko Pražić, Muzej Moslavine Kutina

25 GODINA RADA MUZEJA MOSLAVINE U KUTINI

Ove godine se navršava 25 godina od osnivanja Muzeja Moslavine u Kutini. Tim povodom našu muzejsku javnost želimo ukratko upoznati sa najosnovnijim podacima o razvoju i radu Muzeja.

Muzej Moslavine u Kutini osnovan je rješenjem Narodnog odbora kotara Kutina 14. 3. 1960. godine kao »Muzej i arhiv narodne revolucije Kutina«. Osnivanje Muzeja i arhiva potaknuto je potrebom sistematskog rada na sakupljanju građe za povijest NOB-a u Moslavini. Ta građa je trebala biti osnova za valorizaciju učešća naroda Moslavine u NOB-u. Opravdana je bila ocjena da u do tada publiciranoj građi i povijesno-monografskoj literaturi razvoj NOB-a i socijalističke revolucije u Moslavini nije adekvatno obrađen. U Kutini je djelovalo nekoliko entuzijasta koji su mogli preuzeti rad na osnivanju i daljnjem razvoju ove ustanove.

Od donošenja akta o osnivanju do naših dana Muzej je prošao dosta složen razvojni put. Dio problema nastajao je u traženju trajnog rješenja statusa Muzeja i u njegovoj programskoj orijentaciji.

Reorganizacijom društveno-teritorijalnih zajednica provođenom šezdesetih godina prava osnivača Muzeja prenesena su prvo na kotar Sisak, a onda na narodni odbor općine Kutina. 17.5.1963. godine Narodni odbor općine Kutina je preuzeo prava i obaveze osnivača i istim rješenjem izmijenio naziv ustanove u »Muzej Moslavine u Kutini«, koji i sada ima.

Željelo se Muzeju dati šire moslavačko značenje, što u datim okolnostima nije bilo lako ostvariti. 1973. godine održan je sastanak predstavnika društveno-političkih organizacija i skupština općina Kutina, Garešnica, Čazma, Ivanić Grad, Vrbovec i Dugo Selo. Dogovoreno je da sve ove općine preuzimaju prava i obaveze osnivača Muzeja Moslavine i po dogovorenom ključu sufinanciraju njegovu osnovnu djelatnost. Jednoglasni dogovor, po našem dobrom običaju, nije proveden. Sada prava i obaveze osnivača Muzeja imaju općine Kutina i Garešnica. U sufinanciranju osnovnih djelatnosti Muzeja SIZ kulture općine Kutina sudjeluje sa 90 % sredstava.

U određivanju dugoročne programske orijentacije Muzeja izrastale su nesuglasice i sukobi unutar Muzeja i Muzeja sa sredinom u kojoj djeluje.

Očito je da su u vrijeme osnivanja Muzeja inicijatori imali na umu ustanovu koja će kao arhiv i muzej izvršavati zadatke primjerene povijesno-istraživačkoj instituciji, a ne muzeju. Osnovana ustanova u početnom vremenu svoga rada tako je i djelovala, ali je vremenom po sadržaju svoga rada i programskoj orijentaciji izrastala u muzejsku ustanovu. Rad na sakupljanju, obradi i prezentaciji građe iz vremena NOB-a dolazi u drugi plan, a istovremeno se razvijaju druga područja muzejske djelatnosti. 1963. godine otvoren je etnografski odjel i zbirka, 1970. arheološki odjel i zbirka, a 1972. godine galerija slika i skulptura.

U vrijeme krize sedamdesetih godina sukobili su se radnici Muzeja sa Savjetom Muzeja, Općinskom organizacijom SUBNOR-a a zatim i s drugim društveno-političkim faktorima u komuni. Taj sukob doveo je do duboke krize u radu Muzeja koja je bila i dugotrajna. Od 1970. do 1980. godine u Muzeju su dva puta mijenjani stručni radnici, što je dovelo do prekida u kontinuitetu stručnog rada. Muzej nije mogao udovoljavati zahtjevima sredine u kojoj je djelovao, a radnici Muzeja jedva da su imali vremena da uđu u problematiku područja svoga rada. Materijalni položaj Muzeja se pogoršavao. 1978. godine završila je s poslovnim gubitkom.

Uz angažiranje Savjeta Muzeja i podršku društveno-političkih organizacija općine Kutina, a posebno uz puno angažiranje Općinskog odbora SUBNOR-a, kriza se od 1979. godine prevazilazi. U zadnjih pet godina stabilizira se mlađi stručni kadar i normaliziraju uvjeti rada Muzeja. Programska orijentacija Muzeja je usuglašena na nivou Savjeta i u društveno-političkoj zajednici.

Za Muzej je 1960. godine adaptirana zgrada dvorca Erdödy. Ulaganjem od 1980. godine na zgradi je popravljeno krovništvo, uređena fasada i unutrašnji prostor.

1983. godine Skupština općine Kutina je dala na trajno korištenje Muzeju zgradu tzv. stare banke za galeriju. Prošle godine zgrada je obnovljena, odnosno popravljeno je krovništvo, uređena fasada, galerijski prostor, a u toku su radovi na hidroizolaciji zgrade i uređenju podruma.

U zadnje tri godine potpuno je izmijenjen izložbeni inventar. Rad na novim stalnim postavima je u toku. Ovaj rad će, prema planu, biti završen do ožujka ove godine.

Bez obzira na okolnosti u kojima je Muzej djelovao u ovih 25 godina, stalno se radilo na sakupljanju, obradi i prezentaciji muzejske građe. U Muzeju su značajni fondusi arhivalija, memoarske građe iz vremena NOB-a, oružja i predmeta, arheoloških nalaza s dvadesetak lokaliteta od neolita do kasnog srednjeg vijeka, etno-predmeta i fundus galerije u kojem je do sada sakupljeno oko 600 slika i skulptura.

Sva ova građa ima šire moslavačko značenje i čini solidnu osnovu za daljnji sistematski rad na sakupljanju, obradi i prezentaciji kulturno-povijesnog blaga Moslavine.

Iz navedenih razloga izdavačka djelatnost Muzeja bila je relativno skromna. Uz kataloge koji u pravilu prate izložbenu djelatnost, Muzej je do sada izdao prvi broj Zbornika Moslavine, publikacije »Tito u Moslavini« i »Kutinski kulturni krug«.

Rad u Muzeju organiziran je po odjelima. To su: Odjel NOB-a s povijesnim arhivom, Arheološki odjel, Etnološki odjel i Galerija. Muzej ima područne zbirke u Podgariću, Voloderu, Dišniku, Brinjanima i Malom Pašijanu.

Stalni postav u Muzeju su: Tito u Moslavini, Moslavina u prošlosti i NOB-u, Moslavački NOP odred, etno-postav i stalna izložba slika i skulptura. Dosta je intenzivna likovna izložbena djelatnost, održavaju se dvije do tri tematske muzejske izložbe godišnje. Muzej u prosjeku dva puta godišnje preuzima tematske izložbe drugih muzeja, koje u pravilu imaju lijep odjek u javnosti.

Radnici Muzeja su angažirani u kulturnim zbivanjima i aktivnostima svoje sredine, a Muzej je uspostavio punu suradnju s društveno-političkom zajednicom i društveno-političkim organizacijama. Muzej je preuzeo stalnu brigu o stanju spomenika i spomen-obilježja NOB-a i stručni je organ Komiteta za društvene djelatnosti i opću upravu SO Kutina za problematiku spomenika kulture na području općine.

Dvadesetpetogodišnjicu svoga rada Muzej će obilježiti predajom javnosti reorganiziranih stalnih postava, dakle radno, s uvjerenjem da na osnovi dosadašnjeg rada i ostvarenih uvjeta može očekivati u budućnosti puno opravdanje postojanja ove institucije u svojoj sredini.

